

Hoe vinden resultaten uit promotieonderzoek hun weg naar de spreekkamer van de kinderarts? Dit keer aandacht voor gedragswetenschapper Maruschka Sluiter. Zij promoveerde vorig jaar aan de Rijksuniversiteit Groningen op onderzoek naar het voorschrijfgedrag bij ADHD en de relatie met het advies hierover in de vakliteratuur.

‘Verbreed je perspectief op ADHD tot buiten de spreekkamer’

Hoe groot is het probleem?

‘Het aantal voorschriften van ADHD-medicatie is tussen 2003 en 2013 verviervoudigd. We zien nu een stabilisatie en een voorzichtige daling bij jonge kinderen, maar het aantal voorschriften is nog steeds erg hoog. Natuurlijk hebben sommige kinderen baat bij medicatie, maar mijn stelling is dat er ook alternatieven zijn die over het hoofd worden gezien bij het behandelen van gedragsproblemen. Een gemiste kans, want medicatie komt altijd met een prijs.’

Hoe kom je tot die stelling?

‘Ik heb onderzocht of er een relatie is tussen het voorschrijfgedrag en wetenschappelijke studies naar de effectiviteit van ADHD-medicatie. In hoeverre komt het voorschrijfgedrag overeen met wat de wetenschappelijke literatuur hierover adviseert? Daarnaast hebben we 30 leerkrachten geïnterviewd over hun ervaringen met kinderen met ADHD in de klas, waarbij opviel dat zij vrijwel meteen over medicatie begonnen. Zowel het voorschrijfgedrag van artsen als de houding van veel leerkrachten blijken nauwelijks beïnvloed door wetenschappelijke bevindingen. De mindset dat bij kinderen met ADHD het voorschrijven van medicatie hoort, blijkt dominant en hardnekkig bij zorgprofessionals, leerkrachten en ouders. Dat is enerzijds begrijpelijk, want als ADHD lastig gedrag of achterblijvende schoolresultaten verklaart, dan heeft niemand schuld en medicatie is dan een quick fix. Dit is echter een foutieve gedachte, want ADHD is een naam, geen verklaring. Anderzijds wordt door het huidige paradigma de schuld te makkelijk bij het kind gelegd en wordt er niet verder gezocht naar andere oorzaken en oplossingen, die er wel degelijk zijn.’

Wat zijn die alternatieven dan?

Ik pleit voor het versterken van de omgeving van deze kinderen, voor het versterken van de kennis en kunde van de ouders, leerkrachten en zorgverleners. Binnen het onderzoek hebben we 198 aankomende leerkrachten en zorgverleners voorlichting gegeven, en 101 ouders begeleid met een 7-weekse training. Deze ouders begrijpen het gedrag van hun kind nu beter en hoe ze daarmee om moeten gaan. Daarbij konden ouders tijdens de training ervaringen delen en van elkaar leren. Hierdoor hadden ze het gevoel dat ze er niet alleen voor stonden. Door deze voorlichting en begeleiding verbreden we het perspectief tot buiten de spreekkamer en leren we eerst thuis en op school te kijken wat we kunnen doen om deze kinderen te helpen.’

Waar heeft je onderzoek toe geleid?

In Noord-Nederland wordt de 7-weekse training in verschillende gemeenten aan ouders en inmiddels ook aan leerkrachten en pedagogische medewerkers aangeboden. En ook vanuit andere delen in het land is er vraag naar onze aanpak. Ook hoor ik geregeld dat de 7-weekse training heeft geleid tot vriendschappen tussen ouders. Wat mij betreft een hele mooie bijwerking! VC

SLUITERS PROEFSCHRIFT ‘WILD AND WILLFUL – SHIFTING PERSPECTIVE AND APPROACH TOWARDS ADHD’ IS TE DOWNLOADEN VIA [RESEARCH.RUG.NL/NL/PUBLICATIONS](https://research.rug.nl/nl/publications).